

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Mahepõllumajanduse registri põhimäärus” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse mahepõllumajanduse seaduse § 11 lõike 1 alusel.

Isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seadus jõustub 2019. aasta 15. märtsil. Seadusega tehakse muudatusi paljudesse õigusaktidesse, et viia need vastavusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) ning ühtlustada neid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK.

Määruse eelnõu väljatöötamine on tingitud isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seadusega kavandatavatest muudatusest mahepõllumajanduse seaduses. Tulenevalt andmekaitse reformist parandatakse mahepõllumajanduse seaduses registri pidamise eesmärgi sõnastust ning sellesisuline muudatus tehakse ka registri põhimääruses.

Ühtlasi muudetakse ka mahepõllumajanduse registri põhimääruse kehtestamise tasandit. Kui varem kehtestas mahepõllumajanduse registri põhimääruse Vabariigi Valitsus, siis kavandatava muudatuse kohaselt kehtestab selle maaeluminister. Mahepõllumajanduse seaduse § 23 lõike 2 kohaselt käsitatakse mahepõllumajanduse seaduse § 11 lõikes 1 nimetatud mahepõllumajanduse registrina mahepõllumajanduse seaduse (RT I 2001, 42, 235; 2002, 63, 387) § 16 lõike 1 alusel asutatud mahepõllumajanduse registrit.

Lähtudes Andmekaitse Inspektsiooni koostatud andmekogude juhendi alapunkti 3.2, millega antakse ülevaade olulisematest küsimustest, mida tuleks põhimääruses reguleerida, täiendatakse registri põhimäärust sätetega, mis kirjeldavad tööjaotust registri vastutava ja volitatud töötleja vahel ning määratakse, millised kasutajaõigused on registri vastutava ja volitatud töötleja töötajatel (registri kasutajatel), kuidas need luuakse ning milliseid andmeid mingit liiki kasutajad näevad.

Eelnõu on ette valmistanud ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi taimetervise osakonna nõunik Marika Ruberg (625 6537, marika.ruberg@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud õigusosakonna nõunik Mari-Liis Kivipõld (625 6283, mari-liis.kivipold@agri.ee). Eelnõu toimetab keeleliselt enne selle allakirjutamiseks esitamist sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165; leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu esimese peatükiga kehtestatakse andmekogu pidamise üldsätted.

Eelnõu §-s 1 sätestatakse andmekogu nimetus ja eesmärk.

Lõike 1 kohaselt on andmekogu nimetus mahepõllumajanduse register (edaspidi *register*). Mahepõllumajanduse register on asutatud Vabariigi Valitsuse 30. oktoobri 2001. a määrusega nr

331 „Mahepõllumajanduse registri asutamine ja registri pidamise põhimäärus”. Seega ei kavandata eelnõuga uue registri asutamist, vaid muudetakse registri põhimääruse kehtestamise tasandit, millest tulenevalt kehtestab maaeluminister mahepõllumajanduse seaduse (RT I 2001, 42, 235; 2002, 63, 387) § 16 lõike 1 alusel (Vabariigi Valitsuse 30. oktoobri 2001. a määrusega nr 331) asutatud mahepõllumajanduse registri põhimääruse.

Lõike 2 kohaselt on registri eesmärk mahepõllumajanduslike nõuete täitmise üle tõhusa järelevalve teostamiseks pidada arvestust isikute ja nende mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud ettevõtete kohta. Registri pidamise eesmärk tuleneb mahepõllumajanduse seaduse § 11 lõikest 3.

Eelnõu §-s 2 korratakse registri põhimääruse terviklikkuse eesmärgil mahepõllumajanduse seaduse § 11 lõiget 2, mille kohaselt on registri vastutav töötaja Maaeluministeerium. Eelnõu sama paragrahvi lõikes 2 sätestatakse Maaeluministeeriumi kui vastutava töötaja ülesanded, milleks on registri majutamine ning registri teenuste ja tehnoloogilise keskkonna haldamine.

Eelnõu § 3 kohaselt on registri volitatud töötajad Põllumajandusamet ning Veterinaar- ja Toiduamet. Eelnõu sama paragrahvi lõikes 2 sätestatakse Põllumajandusameti ning Veterinaar- ja Toiduameti kui volitatud töötajate ülesanne töödelda registriandmeid, sealhulgas neid koguda, salvestada, korrastada, avalikustada, muuta ja kustutada. Eelnõu sama paragrahvi lõikes 3 sätestatakse registri volitatud töötaja kohustus täita andmete töötlemisel registri vastutava töötaja juhiseid ning tagada andmekogu turvalisus.

Eelnõu §-s 4 sätestatakse registri kasutajad ning nende ülesanded ja õigused registri andmete töötlemisel.

Lõike 1 kohaselt määrab registri vastutav töötaja oma ametniku või töötaja administraatori õigustega kasutajaks (edaspidi *administraator*). Administraator täidab registri vastutava töötaja ülesandeid, sealhulgas annab vastutava töötaja ametnikule või töötajale registri tehnoloogilisele keskkonnale juurdepääsu õiguse. Administraatoril on õigus pääseda ligi kõigile andmetele ja logidele.

Lõike 2 kohaselt määrab registri volitatud töötaja oma ametniku või töötaja registri volitatud peakasutajaks (edaspidi *volitatud peakasutaja*). Volitatud peakasutaja täidab registri volitatud töötaja ülesandeid, sealhulgas annab volitatud töötaja ametnikule või töötajale registri tehnoloogilisele keskkonnale juurdepääsu õiguse. Volitatud peakasutajal on õigus pääseda ligi kõigile andmetele ja logidele ning ta võib muuta andmeid, kui see on vajalik süsteemi tõrgeteta töö või andmetervikluse tagamiseks.

Lõike 3 kohaselt määrab registri volitatud töötaja oma ametniku või töötaja registri volitatud kasutajaks (edaspidi *volitatud kasutaja*). Volitatud kasutaja täidab volitatud töötaja ülesandeid, sealhulgas kogub, salvestab, korrastab, avalikustab, muudab ja kustutab registriandmeid. Volitatud kasutajal on õigus pääseda ligi andmetele ulatuses, mis on vajalik tema ameti- või tööülesannete täitmiseks.

Eelnõu teises peatükis on sätestatud registri koosseis ja registri pidamine, registrisse kantavad andmed ning registriandmete töötlemise kord.

Eelnõu §-s 5 on sätestatud registri pidamise viis ja ülesehitus.

Lõike 1 kohaselt peetakse registrit ühetasandilise andmekoguna digitaalselt. Avaliku teabe seaduse § 43¹ kohaselt on andmekogu riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku isiku või avalikke ülesandeid täitva eraõigusliku isiku infosüsteemis töödeldavate korrastatud andmete kogum, mis asutatakse ja mida kasutatakse seaduses, selle alusel antud õigusaktis või

rahvusvahelises lepingus sätestatud ülesannete täitmiseks. Seetõttu on välistatud registri pidamine paberil ning registriandmete töötlemine käsitsi.

Lõike 2 kohaselt kuuluvad registri koosseisu digitaalne andmebaas ja arhiveeritud registriandmed. Kandeid registrisse esitatavate dokumentide kohta tehakse Põllumajandusameti asjaajamises kasutatavasse elektroonilisse dokumentide loomise, haldamise ja menetlemise infosüsteemi. Registritoimikuid, milles on andmete registrisse kandmiseks alusdokumendid, peetakse üldise asjaajamiskorra järgi. Arhiveeritud registriandmed on registris sisalduvad, kuid aktuaalsuse kaotanud andmed.

Eelnõu §-s 6 on sätestatud registriandmete kaitse ja andmevahetuse nõuded.

Lõike 1 kohaselt tagab registri volitatud töötleja registriandmete tervikluse, käideldavuse ja konfidentsiaalsuse, samuti registri pidamise ning registriandmete töötlemise, kaitse, säilimise ja arhiveerimise füüsiliste, organisatsiooniliste ja infotehniliste meetmetega

Lõike 2 kohaselt toimub andmevahetus teiste andmekogudega avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 5 alusel kehtestatud korras riigi infosüsteemide andmevahetuskäsi kaudu.

Lõike 3 kohaselt on registriandmete turvaklass K1T1S1. Registri turbeaste on madal (L). Registriandmete turvaklass määrati 25.09.2017 vastavalt ISKE metoodikale. Selle kohaselt on registriandmete käideldavuse turvaklass K1, mis tähendab, et infosüsteemi töökindlus peab olema suurem või võrdne 90% (nädalas: ~24h) ja väiksem kui 99% aastas ning maksimaalne lubatud ühekordse katkestuse pikkus teenuse töö ajal on kuni 24 tundi (st ühekordse katkestuse pikkus võib olla vahemikus väiksem või võrdne 24 tunniga ja suurem kui 4 tundi), lubatav nõutava reaktsioonaja kasv tippkoormusel – tunnid.

Registriandmete tervikluse turvaklass on T1, mis tähendab, et teabe allikas, selle muutmise ja hävitamise fakt peavad olema tuvastatavad ning teabe õigsuse, täielikkuse ja ajakohasuse kontrollid toimuvad erijuhtudel ja vastavalt vajadusele. Registriandmete konfidentsiaalsuse turvaklass on S1, tegemist on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabega, juurdepääs teabele on lubatav juurdepääsu taotleva isiku õigustatud huvi korral.

Eelnõu §-s 7 on loetletud registrisse kantavad andmed. Registri üldine andmekoosseis tuleneb mahepõllumajanduse seaduse § 11 lõikest 3¹, mille kohaselt kantakse registrisse isiku nimi, registri- või isikukood, isikukoodi puudumise korral sünniaeg, andmed tema elu- või asukoha ja tegevuskoha kohta ning tema kontaktandmed, isiku esindaja olemasolu korral tema nimi ja kontaktandmed ning andmed isiku mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud ettevõtte kohta.

Registrisse kantavad andmed isiku mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud ettevõtte kohta on põllumajandusministri 20. veebruari 2009. a määruse nr 26 „Mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemiseks tunnustamise taotlemine ja taotluse menetlemise kord” ja põllumajandusministri 20. veebruari 2009. a määruse nr 25 „Mahepõllumajandusliku tootmise nõuded” kohaselt isiku poolt esitatavad andmed või andmed Põllumajandusameti või Veterinaar- ja Toiduameti läbiviidud kontrollide tulemuste ja tehtud otsuste kohta.

Registrisse kantakse:

- 1) mahepõllumajanduse valdkonnas tegutseva isiku (edaspidi isik) nimi, elu- või asukoha aadress, isiku- või registrikood, sidevahendite numbrid ja e-posti aadress;
- 2) isiku tegevuskoha aadress ja sidevahendite numbrid;
- 3) ettevõtja esindaja nimi;
- 4) andmed mahepõllumajanduse seaduse §-de 5–10 alusel tehtud otsuste kohta;
- 5) üleminekuaja alguse kuupäev;
- 6) andmed põllumassiivide ja põldude ning neil kasvatatavate taimeliikide kohta;

- 7) andmed mitteharitavate alade ning neilt korjatavate taimede ja seente kohta;
- 8) kasvatatavate loomade arv liikide ja vanusegruppide kaupa ning mesilasperede arv;
- 9) andmed ette valmistatavate tootegruppide ja eelmisel aastal mahepõllumajanduse nõuete kohaselt ette valmistatud toodangu mahu kohta;
- 10) andmed ettevõtte kontrollimise kohta;
- 11) andmed ettevõttes eelmisel aastal üleminekuaja läbinud maal kasvatatud, mitteharitavatelt aladelt korjatud toodete, üleminekuaja läbinud loomadelt ja mesilastelt ning üleminekuaja läbinud vesiviljelusloomadelt ja merevetikatest saadud toodete koguste kohta;
- 12) andmed mahepõllumajanduslike toodete turuleviimisega, sealhulgas importimisega ja pakendamata toote lõpptarbijale turustamisega tegeleva isiku tegevuste ja tootegruppide kohta;
- 13) andmed vesiviljelusloomade ja merevetikate tootmise asukoha kohta;
- 14) andmed kasvatatavate vesiviljelusloomade ja merevetikate liikide kohta;
- 15) muud vajalikud andmed.

Eelnõu § 8 kohaselt on andmete registrisse kandmise alusdokumendid:

- 1) ettevõtte tunnustamise taotlus ja sellele lisatud dokumendid;
- 2) ettevõtte tunnustamise otsus ja tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsus;
- 3) ettevõttes valitsenud tingimuste muutmise, tegevuse peatamise või lõpetamise ning ettevõtte valduse ülemineku teade;
- 4) mahepõllumajanduse seaduse § 14 lõikes 1 nimetatud nõusoleku taotlemise avaldus ning nõusoleku andmise või sellest keeldumise otsus;
- 5) igal mahepõllumajandusega tegelemise jätkamise aastal mahepõllumajandusliku tegevuse jätkamiseks esitatavad dokumendid;
- 6) järelevalve teostamisega seotud dokumendid;
- 7) muud asjakohased dokumendid.

Eelnõu §-s 9 on sätestatud nõuded andmete esitamise ja registrisse kandmise kohta.

Lõike 1 kohaselt on registriandmete esitajad Põllumajandusamet, Veterinaar- ja Toiduamet ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, kes on mahepõllumajanduse seaduse § 17 lõike 1 kohaselt korrakaitseorganid, kes teevad riiklikku järelevalvet Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide, mahepõllumajanduse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle.

Lõike 2 kohaselt esitab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet andmed ettevõtte kontrollimise kohta registri volitatud töötlejale viivitamata pärast ettevõtte kontrollimisel nõuete rikkumise avastamise kohta sellekohase ettekirjutuse tegemist. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teostab mahepõllumajanduse seaduse § 17 lõike 5 kohaselt lisaks Veterinaar- ja Toiduametile järelevalvet põllumajandustootel mahepõllumajandusele viitava teabe esitamise kohta kehtestatud nõuete täitmise ning esitatud teabe õigsuse üle jaekaubandusettevõttes. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ei tunnusta ettevõtteid ega saa tunnustamise otsuseid kehtetuks tunnistada. Nõuete rikkumise avastamise korral teeb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ettekirjutuse ning esitab ettekirjutuse andmed registri volitatud töötlejatele Põllumajandusametile või Veterinaar- ja Toiduametile vastavalt sellele, kelle pädevuses on asjakohase ettevõtte tunnustamine. Lisaks avalikustab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ettekirjutuse oma veebilehel.

Lõike 3 kohaselt loetakse isiku poolt Põllumajandusametile ja Veterinaar- ja Toiduametile esitatud alusdokumendis sisalduvad andmed ning Põllumajandusameti ja Veterinaar- ja Toiduameti antud alusdokumendis sisalduvad andmed registri volitatud töötlejale esitatuks asjakohase alusdokumendi esitamise või alusdokumendi andmise päevast arvates.

Lõike 4 kohaselt kannab registri volitatud töötleja talle esitatud andmed ning ettevõtte tunnustamise otsuse ja tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse andmed registrisse andmete saamisele või nende aluseks oleva otsuse tegemisele järgneva viie tööpäeva jooksul.

Mahepõllumajanduse seaduse § 11 lõike 3¹ kohaselt kantakse registrisse andmed isikute ja nende tunnustatud ettevõtete kohta. Kui isik esitab Põllumajandusametile ettevõtte tunnustamise taotluse ning sellele lisatavad andmed ja dokumendid, siis registreeritakse need Põllumajandusameti dokumendihaldussüsteemis ning esmane kontroll tehakse 60 tööpäeva jooksul. Kui kontrolli tulemusel leitakse, et ettevõtte vastab mahepõllumajanduse nõuetele, siis tehakse tunnustamise otsus ning andmed ettevõtte kohta kantakse registrisse. Mahepõllumajandusega jätkamise korral esitab isik igal tegevusega jätkamise aastal jätkamiseks esitatava teabe, mida kontrollitakse ettevõttes kohapeal, ning kontrolli tulemusel väljastatakse komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga (ELT L 250, 18.09.2008, lk 1– 84), XII lisa kohane tõendav dokument, mis on mahepõllumajanduse seaduse § 7 lõike 2¹ kohaselt ettevõtte tunnustamise otsus. Andmed ettevõtte kohta kantakse registrisse tunnustamise otsuse või tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse tegemisele järgneva viie tööpäeva jooksul.

Määruse § 7 punktis 11 nimetatud andmed ettevõttes eelmisel aastal üleminekuaja läbinud maal kasvatatud, mitteharitavatelt aladelt korjatud toodete, üleminekuaja läbinud loomadelt ja mesilastelt ning üleminekuaja läbinud vesiviljelusloomadelt ja merevetikatest saadud toodete koguste kohta tuleb esitada Põllumajandusametile iga tegevuse jätkamise aasta 1. veebruariks. Ka need andmed kantakse registrisse viie tööpäeva jooksul.

Eelnõu §-s 10 sätestatakse teistest andmekogudest andmete saamine. Registriandmed, mida kogutakse riigi infosüsteemi haldussüsteemi muudes andmekogudes nende andmekogude põhiantmetena, saadakse nendest andmekogudest.

Eelnõu §-s 11 on sätestatud registrisse kantud andmete muutmine.

Lõike 1 kohaselt esitab registriandmete esitaja registrisse kantud andmete muutumisest teadasaamise korral uued andmed viivitamata registri volitatud töötlejale. Mahepõllumajanduse seaduse §-st 10 tulenevalt peab mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsev isik tunnustamise ajal ettevõttes valitsenud tingimusi muutvatest ehituslikest, tehnoloogilistest, töökorralduslikest ja teistest ümberkorraldustest ning tegevuse peatamisest või lõpetamisest teatama kirjalikult Põllumajandusametile või Veterinaar- ja Toiduametile vastavalt sellele, kumma pädevuses on asjakohase ettevõtte tunnustamine mahepõllumajanduse seaduse alusel, samuti tuleb teatada ettevõtte valduse üleminekust. Kui mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsev isik on asjakohase teabe esitanud, siis esitatakse uued andmed viivitamata registri volitatud töötlejale.

Lõike 2 kohaselt muudab registri volitatud töötleja kande viie tööpäeva jooksul talle muutunud andmete esitamise päevast arvates.

Eelnõu § 12 reguleerib ebaõigete andmete parandamist.

Lõike 1 kohaselt esitab volitatud töötleja põhjendatud kahtluse korral, et registrisse kantud andmed ei vasta tegelikkusele või ei taga registriandmete terviklust, registriandmete esitajale viie tööpäeva jooksul ebaõigete või registriandmete terviklust mitte tagavate andmete avastamise päevast arvates järelepärimise andmete kohta. Registriandmete esitaja on kohustatud esitama andmed volitatud töötlejale määratud tähtpäevaks. Järelepärimise esitamine on oluline seetõttu, et andmed kantakse registrisse Põllumajandusameti, Veterinaar- ja Toiduameti või Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti esitatud dokumentide alusel, mistõttu peab asjakohane asutus vajaduse korral kontrollima, kas tema esitatud andmed vastavad tegelikkusele või mitte. Näiteks registriandmete alusdokumendiks oleva haldusakti puhul oleks mõeldamatu, et registri volitatud töötleja hakkaks ümber vaatama teise asutuse antud haldusakti vastavust tegelikele asjaoludele.

Lõike 2 kohaselt parandab registri volitatud töötaja ebaõiged andmed viie tööpäeva jooksul õigete andmete esitamise päevast arvates ja säilitab ebaõiged andmed märkusega nende kasutamise aja kohta koos õigete andmetega.

Lõike 3 kohaselt parandab volitatud töötaja iseseisvalt registrisse kantud andmed, mis ei vasta kande tegemise aluseks olnud dokumendile, viie tööpäeva jooksul, arvates puuduse ilmnenemisest.

Eelnõu §-s 13 reguleeritakse juurdepääsu registrisse kantud andmetele.

Lõike 1 kohaselt on registrisse kantud andmed avalikud, välja arvatud ärisaladust sisaldavad andmed ja juurdepääsupiiranguga isikuandmed. Konkurentsiseaduse § 63 lõike 1 kohaselt loetakse ärisaladuseks niisugune teave ettevõtja äritegevuse kohta, mille avaldamine teistele isikutele võib selle ettevõtja huve kahjustada, eelkõige oskusteavet puudutav tehniline ja finantsteave ning teave kulude hindamise meetodika, tootmissaladuste ja -protsesside, tarneallikate, ostu-müügi mahtude, turuosade, klientide ja edasimüüjate, turundusplaanide, kulu- ja hinna-struktuuride ning müügistrateegia kohta. Näiteks registrisse kantud andmed isiku ettevõttes eelmisel aastal mahepõllumajanduse nõuete kohaselt toodetud põllumajandussaaduste ja -toodete koguste kohta on käsitatavad ärisaladusena, sest need annavad üsna selgelt pildi isiku ostu-müügi mahu ning turuosa kohta. Eelnõu kohaselt selliseid andmeid ei avalikustata, siinjuures tuleb tähelepanu juhtida, et eelnõu § 12 lõige 1 põhineb haldusmenetluse seaduse § 7 lõikel 3, mille kohaselt on haldusorgan kohustatud hoidma riigi- ja ärisaladust ning hoidma saladuses salastatud välisteabe ja asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud andmed.

Lõike 2 kohaselt võimaldatakse registrisse kantud andmetele juurdepääs kooskõlas avaliku teabe seaduse ja isikuandmete kaitse seadusega.

Lõike 3 kohaselt tehakse registrisse kantud avalikud andmed avalikkusele kättesaadavaks registri volitatud töötaja veebilehel. Selline kohustus tuleneb avaliku teabe seaduse § 28 lõike 1 punktist 30 ja § 29 lõikest 1 koosmõjus.

Eelnõu §-s 14 on sätestatud registriandmete väljastamine.

Lõike 1 kohaselt väljastatakse avalikud registriandmed avaliku teabe seaduses sätestatud korras. Registriandmete väljastamise puhul on sisuliselt tegemist teabenõude täitmisega, seetõttu peab see ka toimuma avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

Lõikes 2 on sätestatud, et avalikustamisele mittekuuluvaid registriandmeid võib väljastada isikule, kelle kohta need andmed käivad, ning isikule või asutusele, kellele on andmed vajalikud seadusega ettenähtud kohustuse täitmiseks.

Eelnõu §-s 15 reguleeritakse registriandmete kehtetuks tunnistamist.

Lõike 1 kohaselt tunnistatakse isiku ettevõtte tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise või otsuse kehtivusaja lõppemise korral selle isiku ja tema ettevõtte kohta registrisse kantud andmed kehtetuks.

Lõike 2 kohaselt tunnistab registri volitatud töötaja asjakohased registriandmed kehtetuks viie tööpäeva jooksul registri volitatud töötajale isiku ettevõtte tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse esitamisest või otsuse kehtivusaja lõppemisest arvates. Mahepõllumajanduse seaduse § 7 lõike 2² kohaselt kehtib tunnustamise otsus kuni otsuse tegemise aastale järgneva aasta 31. detsembrini ning müügipakendis toodetega kaupleva hulgimüüja tunnustamise otsus kehtib kuni otsuse tegemise aastale järgneva kolmanda aasta 31. detsembrini. Kui Põllumajandusamet või Veterinaar- ja Toiduamet ei väljasta ettevõtte kohta järgmist tunnustamise otsust, siis lõpeb tunnustamise otsuse kehtivusaeg ilma ettevõtte tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamiseta ning ka sellisel juhul tunnistab registri volitatud töötaja selle

ettevõtte kohta registrisse kantud andmed viie tööpäeva jooksul otsuse kehtivusaja lõppemisest kehtetuks.

Eelnõu §-s 16 on sätestatud registriandmete arhiveerimine.

Lõike 1 kohaselt arhiveeritakse isiku ettevõtte tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise või selle kehtivusaja lõppemise tõttu kehtetuks tunnistatud registriandmed viivitamata pärast asjakohaste registriandmete kehtetuks tunnistamist. Mahepõllumajanduse seaduse § 7 lõike 2² kohaselt kehtib tunnustamise otsus kuni otsuse tegemise aastale järgneva aasta 31. detsembrini ning müügipakendis toodetega kaupleva hulгимүүja tunnustamise otsus kehtib kuni otsuse tegemise aastale järgneva kolmanda aasta 31. detsembrini. Kui ettevõtte kohta ei väljastata järgmist tunnustamise otsust, siis lõppeb otsuse kehtivusaeg ning ettevõtte kohta registrisse kantud andmed tunnistatakse kehtetuks ja arhiveeritakse viivitamata.

Lõike 2 kohaselt arhiveeritakse registriandmed digitaalselt. Kuna registrit peetakse digitaalse andmekoguna, siis arhiveeritakse registriandmed samuti digitaalselt.

Lõike 3 kohaselt säilitatakse arhiveeritud registriandmeid viis aastat. Täiendavalt lisatakse, et pärast säilitustähtaja möödumist registriandmed kustutatakse.

Eelnõu §-s 17 on sätestatud andmete logimine.

Lõike 1 kohaselt logitakse andmete registrisse kandmine, sealhulgas registriandmete muutmine. Logis säilitatakse kande sisu, kuupäev ja kellaeg ning kande tegija nimi.

Lõike 2 kohaselt säilitatakse logi kande tegemisest arvates kolm aastat. Säilitustähtaja möödumisel logi kustutatakse.

Eelnõu § 18 kohaselt koostab registri volitatud töötleja ülevaated riikliku järelevalve tulemuste ning mahepõllumajanduse olukorra kohta Eestis ja avalikustab need kooskõlastatult registri vastutava töötlejaga (isiku otsest või kaudset identifitseerimist välistaval viisil).

Eelnõu kolmandas peatükis sätestatakse registri pidamise üle järelevalve teostamine ja registri lõpetamine.

Eelnõu § 19 lõike 1 kohaselt teostavad järelevalvet registri pidamise üle registri vastutav töötleja ning avaliku teabe seaduse § 53¹ lõikes 1 nimetatud asutus, kelleks on Riigi Infosüsteemi Amet. Riigi Infosüsteemi Amet teostab haldus- ja riiklikku järelevalvet infosüsteemide turvameetmete süsteemi rakendamise ning infosüsteemide andmevahetuskihiga liitumise üle. Andmekaitsealast järelevalvet registri pidamise seaduslikkuse üle teostab Andmekaitse Inspeksioon vastavalt oma pädevusele.

Lõike 2 kohaselt on järelevalvet teostama õigustatud isikul õigus oma pädevuse piires igal ajal kontrollida registri pidamise vastavust seadustele ja muudele õigusaktidele ning saada teavet registriandmete väljastamise ja nende kasutamise kohta.

Lõike 3 kohaselt on registri pidamisel tekkinud puuduste ilmnemise korral registri volitatud töötleja kohustatud kõrvaldama järelevalvet teostanud isiku ettekirjutuses kajastatud puudused määratud tähtpäevaks.

Eelnõu § 20 kohaselt lõpetatakse registri tegevus kooskõlas arhiiviseaduses ja avaliku teabe seaduses sätestatud nõuetega.

Eelnõu neljandas peatükis esitatakse rakendussätted.

Eelnõu § 21 lõike 1 kohaselt on register asutatud Vabariigi Valitsuse 30. oktoobri 2001. a määrusega nr 331 „Mahepõllumajanduse registri asutamine ja registri pidamise põhimäärus”.

Lõike 2 kohaselt jätkatakse Vabariigi Valitsuse 7. detsembri 2006. a määruses nr 250 „Mahepõllumajanduse registri pidamise põhimäärus” sätestatud andmete töötlemist käesolevas määruses sätestatud andmete puhul.

Eelnõu § 22 kohaselt jõustub määrus 2019. aasta 15. märtsil. Määruse jõustumise tähtaeg on ühtlustatud isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seaduse jõustumisega, millega muudetakse muuhulgas mahepõllumajanduse seaduse § 11.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta ning selle rakendamiseks vastu võetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga.

4. Määruse mõjud

Määruse kehtestamine on seotud mahepõllumajanduse registri põhimääruse kehtestamise tasandi muutumisega. Vabariigi Valitsuse asemel kehtestab mahepõllumajanduse registri põhimääruse valdkonna eest vastutav minister määrusega. Määruse kehtestamisega ei kaasne töökorralduslikke ega tehnoloogilisi muudatusi, seega määruse mõjud puuduvad.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarvest. Registri pidamist rahastatakse Maaeluministeeriumi valitsemisalale riigieelarvest eraldatud vahenditest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 15. märtsil 2019. aastal, samal ajal isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seadusega.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks ministeeriumidele. Justiitsministeerium ja Siseministeerium kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Kaitseministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium, Kultuuriministeerium, Sotsiaalministeerium, Keskkonnaministeerium ja Välisministeerium ei kandnud ettenähtud tähtaja jooksul eelnõude infosüsteemi EIS kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenõustumise kohta ega taotlenud ka tähtaja pikendamist. Seega loetakse eelnõu Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 lõike 4 kohaselt nimetatud ministeeriumide poolt kooskõlastatuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler